

דירוג הפרים לפי מוצאם

ארה"ב, בנים מזרמה שהתקבלה משוודיה (אחד מאנגליה) ובנים של פרים ישראליים (הפר ואביו טופחו בישראל). לפרי היבוא היו בנות בשנים אלה, והם היו פרים נבחנים שחזרו לעבודה. הם היו למעשה מדגם מבורר לעומת יתר הקבוצות.

תוצאות

בין הפרים היו 11 פרייבוא נבחנים ודירוגם הממוצע היה במקום ה-66. דירוגם הממוצע של 33 פרים בני טיפוח מזרמת יבוא ושל 18 בנים של פרים ישראליים היה זהה — במקום ה-69. דירוגם הממוצע של 76 פרים בני פרייבוא היה במקום ה-75 ושל 10 פרים בני זרמה משוודיה במקום ה-104.

בטבלה 1 נמסרת התפלגות מספר הפרים לפי המוצא ולפי ההפרש בק"ג חמ"מ במבחני בנו-תיהם. בטבלה 2 מובאת רשימת האבות להם שלושה בנים או יותר, ונמסר דירוגם של הבנים בין 148 קבוצות המבחן.

לרגל שינויים, שהוכנסו במבחני הצאצאים לפרים, ערכנו מבחנים חוזרים למספר פרים על סמך בנותיהם שהמליטו בחמש השנים שבין 1.10.68 ל-30.9.73. כל המבחנים נעשו על פי המודד של חלב-מתוקן-מחיר השומן (חמ"מ) וכל בת הושוותה עם בנות פרים אחרים (עידניות) בעדר בתחומים חצי-שנתיים. במבחנים הובאו בחשבון הערכים הגנטיים של העידניות בהשוואה לאוכלוסיית הבסיס של שנת 1969.*

בתקופת חמש השנים הללו היו 148 פרים, אשר לכל אחד מהם היו יותר מ-50 בנות-מבכירות בעלות תנובות מתאימות למבחן (הריון של 264 יום או יותר, 4 ויותר ביקורות חדשיות וגיל המלטה 20–32 חודש). דירגנו את הפרים לפי ההפרש בק"ג חמ"מ בתחלובה הראשונה של בנו-תיהם ומיינו אותם ואת דירוגם לפי מוצאם. לצורך זה היוו בנות כל פר קבוצת מבחן נפרדת.

חילקנו את הפרים לחמש קבוצות: פרייבוא, בנים של פרייבוא, בנים מזרמה שהתקבלה מ-

טבלה 1. דירוג הפרים לפי מוצאם

הפרש בק"ג חמ"מ	פרייבוא נבחנים	בנים לפרייבוא	בנים לזרמה מארה"ב	בנים לזרמה משוודיה	בנים לפרים ישראליים
מעל 300	1	2	1	—	3
200 עד 299	1	4	3	—	—
100 עד 199	—	12	3	—	2
0 עד 99	5	16	12	1	3
—99 עד 0	1	15	3	2	3
—199 עד —100	1	9	5	4	4
—299 עד —200	1	11	2	2	2
—399 עד —300	—	5	2	1	1
פחות מ-400	1	2	2	—	—
סה"כ	11	76	33	10	18
דירוג הממוצע בין 148 פרים	66	75	69	104	69

* לפי אומדנים, שערכנו, היתה אוכלוסיית 1969 בעלת רמה גנטית גבוהה ב-200 ק"ג חמ"מ בהשוואה לבסיס הראשון של שנת 1965. עם שינוי שיטת מבחני הפרים חישבנו את ההרכב הגנטי של שנת 1969 כבסיס שרמתו 0.

טבלה 2. אבות להם שלושה בנים נבחרים או יותר ודירוגם הממוצע של הבנים

שם האב	קבוצת האב	מס' בנים	הדירוג הממוצע	תחום הדירוג
צין 996	ישראלי	5	24	2 — 66
לזון	ז' ארה"ב	3	26	20 — 34
בגתן 5	פרייבוא	4	36	8 — 60
בורקוב *	פר הנמצא בארה"ב	3	38	5 — 59
קינגפין	ז' ארה"ב	3	51	40 — 62
בראון 973	פרייבוא	8	52	13 — 147
דנדי 190	פרייבוא	4	54	17 — 100
ברקן 6	פרייבוא	9	56	6 — 122
ארי 12	פרייבוא	7	70	4 — 133
אורלו	ז' ארה"ב	10	70	1 — 135
בני 11	פרייבוא	6	72	38 — 139
עדי 976	פרייבוא	9	81	9 — 120
דסיין	ז' ארה"ב	4	87	15 — 145
עוזי 971	פרייבוא	6	89	26 — 142
גניגר	ישראלי	3	93	80 — 102
סקיילינגר	ז' ארה"ב	3	94	47 — 138
דנילו	ז' שוודיה	4	104	67 — 136
טיארפ	ז' שוודיה	4	105	96 — 111
נצר 977	פרייבוא	9	105	25 — 143
שומר 950	פרייבוא	5	115	94 — 140

* הפר עצמו נמצא בארה"ב ולאריץ הובאו שלושה מבניו.

דיון

בנים. דנדי עצמו מופיע ברשימה זו עם ארבעת בניו האחרונים, ונמצא במקום השביעי בין ה- אבות בעלי שלושה בנים ויותר. שני פרים שוודיים ושני פרייבוא, נצר 977 ושומר 950, סוגרים את רשימת המשפחות (טבלה 2).

מסקנת ניתוח התוצאות היא, שיש להמשיך ולטפח קבוצות גדולות של בנים, הן מאבות מארה"ב והן מהפרים הישראליים.

ד"ר ראובן בריינמן

האגף לבעלי חיים, ש.ה.מ.

פרים בני אבות ישראלים השתוו לפרים, ש- טופחו מזרמת יבוא של פרים מהטובים ביותר בארה"ב. הפרים שטופחו מזרמה שהובאה מ- שוודיה נפלו באופן ניכר מהפרים האחרים. יש לציין את הפיזור הגדול בין הבנים של פרים אחדים (טבלה 2). לדוגמא: אחד מבני אורלו היה הראשון בדירוג, ואילו בן אורלו אחר נמצא כמעט בסוף הרשימה. צין 996, הבן האחרון של דנדי 190, היה האב הטוב ביותר לפי המישה